

HÖGSTORP SKOLAS LIKABEHANDLINGSPLAN OCH PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING LÄSÅRET 2015/2016

Gäller skola, förskoleklass och fritidshem

Lagar och styrdokument

Skollagen 1 kap 2 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar såsom människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Läroplanen 1 kap Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla. --- Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall präglade verksamheten. Ingen skall i skolan utsättas för mobbning. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas.

Diskrimineringslagen 3 kap. 16 § och skollagen 14a kap 8 § Skolan ska varje år i samverkan med personal, elever och föräldrar upprätta två planer för likabehandlingsarbetet, **en likabehandlingsplan** (diskrimineringslagen 3 kap. 16 §) och **en plan mot kränkande behandling** (skollagen 14a Kap. 8 §). Vi har valt att sammanföra planerna till en plan där vi beskriver vårt arbete med likabehandling och vårt arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Lagens syfte är att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och den förtydligar skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan. En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Vår plan

Denna likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling gäller Högstorps skola (skolan, förskoleklassen och fritidshemmet) och har utarbetats tillsammans med personal, elever och föräldrar. Vi vill genom denna plan främja barn och elevers lika rättigheter och möjligheter och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Kränkningar av elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskriminering innebär att en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Diskriminering förutsätter någon form av makt och i skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering.

Direkt diskriminering En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de fem diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering En elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler mm tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt.

Kränkande behandling är handlingar som kränker elevers värdighet vid enstaka tillfällen eller återkommande. Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. En viktig utgångspunkt är att den som uppger att hon/han blivit kränkt, *alltid* måste tas på allvar.

Exempel på kränkningar är:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (sms, mms, fotografier, sociala medier, skrivna meddelanden)

Tillrättavisande från skolpersonal för att upprätthålla god ordning och arbetsmiljö är inte kränkande behandling.

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Vår värdegrund

Alla människor, både barn och vuxna, är lika mycket värda och var och en har rätt att bli respekterad för den man är. Vi vill ha en skola som präglas av trygghet, respekt och ansvarstagande.

Vårt mål

- *Alla elever kommer till skolan och känner sig trygga och respekterade.*
- *All eventuell förekomst av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling upptäcks tidigt och stoppas omedelbart.*

Vårt ansvar

ALLA, personal, elever och föräldrar, har ansvar för att förhindra varje försök till diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. *Alla måste våga se och ingripa!*

Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Elever:

- Varje klass ska på sina klassråd (inför elevråd och vid behov) som en stående punkt diskutera arbetsmiljö och eventuell förekomst av diskriminering, trakasserier och kränkningar.
- Alla pedagoger stöttar eleverna att våga säga nej och att aldrig acceptera att någon blir diskriminerad, trakasserad eller kränkt utan att omgående tala om det för personal på skolan.

Personal:

- Elevvärenden lyfts i nätverken för att skapa en aktuell bild av situationen på skolan.
- Diskussion om arbetsmiljö, arbetsmiljö och ev förekomst av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling är en stående punkt vid nätverksskonferenser.
- All personal har skyldighet att snarast rapportera till rektor om det finns misstanke om eller tendens till kränkande behandling mellan elever eller mellan elev och personal.

Föräldrar:

- Elevernas föräldrar ska känna sig delaktiga i vad som händer och ha en dialog med skolan.
- Kontakt tas med elevens lärare eller rektor vid misstanke om eller tendens till diskriminering av elever eller trakasserier/kränkningar mellan elever eller mellan elev och personal.

Åtgärder vid upptäckt

Elev – elev:

Vid mindre incidenter mellan elever ingriper den personal som finns i närheten.

Om det är en incident som ska meddelas föräldrar är det den personal som var med som gör det.

Vid allvarligare och/eller återkommande trakasserier/kränkningar:

- Arbetslaget utreder och gör nödvändiga åtgärder.
- Skolpersonal runt eleverna informeras för att vara mera observanta och skärpa bevakningen
- Föräldrarna informeras (av klasslärare/mentor)
- Rektor informeras.
- Dokumentation görs (av klasslärare/mentor)
- Incidenter och olycksfall registreras i Prevnet (av den personal som är närvarande eller får informationen om incidenten/olycksfallet.)
- Rektor anmäler till huvudmannen
- Rektor och skolans elevhälsoteam (rektor, skolsköterska, speciallärare) utreder om vidare behov
- Ev anmälan till områdesövergripande elevhälsoteam (skolpsykolog, skolkurator, specialpedagoger)

Vuxen – elev:

- Om en elev blir diskriminerad/trakasserad/kränkt av någon vuxen tar eleven snarast kontakt med någon personal, skolsköterskan eller rektor.
- Kontakt tas med rektor som utreder och gör en kartläggning av det som hänt.
- Rektor samtalar med den vuxne respektive med eleven var för sig.
- Föräldrar informeras (av rektor)
- Rektor dokumenterar händelsen.
- Rektor anmäler till huvudmannen

Elev – vuxen:

- Då en elev kränker en vuxen faller det under Arbetsmiljölagen
- Den vuxne kan ta kontakt med rektor
- Rektor samtalar enskilt med eleven
- Föräldrar informeras av rektor
- Rektor dokumenterar händelsen.
- Vid upprepade förseelser anmäler rektor till skyddsombudet.

Dokumentation

- Det är viktigt att vi dokumenterar tillbud och händelser och vilka åtgärder vi gjort.

Utvärdering

- Rektor och skolans elevhälsoteam ansvarar för att planen utvärderas i april varje år.
- Resultatet av utvärderingen tas med i vårt systematiska kvalitetetsarbete
- En ny likabehandlingsplan upprättas utifrån kartläggningen och utvärderingen.

Utvärdering av likabehandlingsplanen

En utvärdering av likabehandlingsplanen gjordes läsåret 2015/16 inte enligt tidplanen på vårterminen 2015, då det skett rektorsbyte på skolan och nya rutiner skapats. Utvärdering och kartläggning har gjorts ht 2015 och ny likabehandlingsplan kommuniceras vid vårterminstart 2016 med elever, personal och föräldrar.

Enligt det systematiska kvalitetsarbetet/årshjulet ska trivselenkät genomföras i oktober.

Rektor tillsammans med skolans elevhälsoteam (rektor, skolsköterska och speciallärare) är ansvariga för utvärdering och kartläggning.

Aktuell kartläggning

I oktober 2015 genomfördes en enkät med samtliga elever på skolan. De påstående som eleverna fick svara på var:

1. **Hur känner du dig när du går till skolan?** Mycket dåligt 1 2 3 4 Mycket bra
2. **Hur tycker du det är att arbeta i skolan?** Mycket dåligt 1 2 3 4 Mycket bra
3. **Har du arbetsro i klassrummet?** Nästan aldrig 1 2 3 4 Nästan alltid
4. **Har du någon att vara med på rasterna?** Sällan 1 2 3 4 Oftast
5. **Är du rädd för någon på rasterna?** Oftast 1 2 3 4 Sällan
6. **Hur känner du när du tänker på idrotten?** Mycket dåligt 1 2 3 4 Mycket bra
7. **Hur tycker du det är att äta i matsalen?** Mycket dåligt 1 2 3 4 Mycket bra
8. **Känner du dig trygg i skolan?** Sällan 1 2 3 4 Oftast
9. **Känner du dig trygg på väg hem från skolan?** Sällan 1 2 3 4 Oftast
1. **Finns det någon i klassen/gruppen som inte får varar med på rasterna?** Ja Nej
2. **Finns det någon på skolan som du tycker är mobbad?** Ja Nej

Varje klasslärare i alla årskurser fick sammanställa svaren i sin klass för att kunna komma åt klimatet i just sin klass. Sedan har det gjorts en sammanställning av enkäten för hela skolan.

Sammanställningen mellanstadiet visar att det inte skett några stora förändringar från föregående år när det gäller trivsel och trygghet. De allra flesta eleverna känner sig trygga i skolan. Det är få som känner sig utanför eller känner oro inför skolsituationen. Över lag har det blivit marginella förändringar förutom när det gäller arbetsron i klassrummet som fler upplever som bra. Fler upplever i årets undersökning att det nästan alltid är arbetsro men andelen som upplever det riktigt dålig är oförändrad. Flertalet uppger att de tycker att de har någon att vara med på rasterna och det är samma resultat som förra året. Värt att notera är att även i årets undersökning upplever inga elever otrygghet i skolan eller på väg hem från skolan. Samtidigt finns det de som i enkäten säger att de upplever att det finns elever som är utanför.

Sammanställning lågstadiet visar att det inte skett några större förändringar sedan förra året. På samtliga frågor var det mellan 2% som svarade att det inte känns bra, medan resten svarar att de känner sig glada eller att det känns okej när de tänker på påståendena ovan. Det är en skillnad i frågan om matsalen, då ännu fler elever tycker att det fungerar bra i matsalen jämfört med förra året. På lågstadiet fick också eleverna frågan om de känner att de har någon vuxen att gå till och på den svarade 130 av 133 elever ja.

På den trivselenkät som genomfördes i förskoleklass och på fritids fick eleverna svara på en tregradig skala (känner sig glad, känner att det är okej, tycker inte det känns okej) hur de känner sig i följande situationer:

1. När du ska till fritids?
2. När du ska vara ute på skolgården
3. När du tänker på kamraterna
4. När ni ska på utedag
5. När du ska äta frukost
6. När du ska äta mellanmål
7. Jag känner mig trygg på fritids

På samtliga frågor var det endast 1-2% att det inte känns okej.

Förebyggande arbete utifrån kartläggning

Analys och åtgärder utifrån elevenkät, samtal mellan elever och personal, skolsköterskans hälsosamtal samt personalens arbete i arbetslag

Vi bedömer att vi har en skola där våra elever är trygga och trivs på skolan. Det förekommer dock en del incidenter där elever kränker varandra med blickar och ord. Detta är mycket viktigt att komma åt och jobba tillsammans med för att det inte ska förekomma. Vi behöver också hjälpa de elever som inte tycker det är okej i skolan av olika anledningar.

Skolans gemensamma ordningsregler/trivselregler behöver revideras och göras till enhetliga för hela skolan.

Det finns också behov av att ta fram ett gemensamt material att använda i värdegrundsarbetet med eleverna.

Förebyggande och främjande arbete

- Alla på skolan - personal, elever och föräldrar - hjälps åt för att förhindra och motverka alla former av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- Vår likabehandlingsplan och ordningsregler/trivselregler tas upp och diskuteras vid klassråd och vid föräldramöten vid varje läsårs början. På klassråden under läsåret ska likabehandling, trygghet och arbetsro diskuteras.
- Vi arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbete (samtal, värdegrundsövningar mm) i de olika elevgrupperna för att alla ska bli medvetna om vilket beteende som accepteras och vad som inte är tillåtet. Hur vi ska bemöta varandra på ett sätt som känns bra och tryggt för alla.
- Vi hjälps åt för att skapa ett öppet och tillåtande klimat så att alla elever känner trygghet i att de kan gå till vilken vuxen som helst och få hjälp.
- Vi anpassar lokaler och undervisningsmetoder så att alla elever ges samma möjligheter.
- Det finns ett elevhälsoteam på skolan (rektor, skolsköterska, speciallärare) som träffas varannan vecka. Där tas olika elevärenden upp. Vid behov kopplas det områdesövergripande elevhälsoteamet (skolpsykolog, skolkurator, specialpedagoger) in.
- Det finns ett rastvaktsschema där all personal ingår och är ute på rasterna med eleverna. På nätverk informerar personalen varandra om det behövs extra vuxennärvaro vid speciella platser eller grupper.
För att som elev veta vilken vuxen man kan vända sig till på rasten är det viktigt att rastvaktsschemats tider följs av de vuxna och att man som rastvakt gärna har en gul väst på sig.
-

- Det finns just nu tretton rastfaddrar som finns med fördelade på nästan alla förmiddagsraster och lunchraster i veckan. Dessa använder en gul väst.
- Respektive arbetslag (personal) ansvarar för att i början av läsåret och fortlöpande under läsåret med sina elever diskutera skolan grundvärderingar, hur en bra kompis ska vara samt skolans ordningsregler/trivselregler. Arbetslagen ska också i det kollegiala lärandet ha erfarenhetsutbyte om hur man arbetar förebyggande med sina elever och hur man gör när det sker kränkningar.
- Vi har ett elevråd med elevrepresentanter från varje årskurs. Det är elevråd en gång per månad då man träffar en utsedd lärare och rektor. Från klassråden tar elevrådsrepresentanterna med sig det som tagits upp på klassråden.
- Det finns trivselregler i varje klassrum
- Personal och elever i varje årskurs arbetar tillsammans i olika konstellationer för att lära känna varandra och skapa trygghet och trivsel
- Det är personalen som har ansvaret för gruppindelningen i undervisning, placering i klassrummet och i matsalen
- Det finns en fadderverksamhet Förskoleklass och åk 3.
- Inför jul och påsk har förskoleklass – åk 3 och åk 4-6 gemensamma aktiviteter.
- Skolledningen träffar föräldraföreningen en gång per månad för att kunna kommunicera med föräldrarna om arbetet på skolan och arbetsmiljön
- Skolsköterskan har hälsosamtal med eleverna
- Personalen äter pedagogiska luncher och mellanmål med eleverna